

พฤติกรรมการณ์อ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของ
นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

พันตรีหญิง ศศิธร ทันศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2542

ISBN 974-332-787-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 18814700

CITATION BEHAVIOR OF THAI GOVERNMENT PUBLICATIONS IN
RESEARCH PAPERS OF THE NATIONAL DEFENCE COLLEGE STUDENTS

Major Sasithorn Tansri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Graduate School

Chulalongkorn University

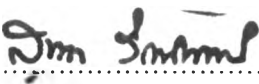
Academic Year 1999

ISBN 974-332-787-8

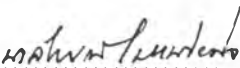
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของ
นักศึกษาระดับปริญญาโทป้องกันราชอาณาจักร
โดย พันตรีหญิง ศศิธร ทันศรี
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ชลัยพร เหมะรัชตะ

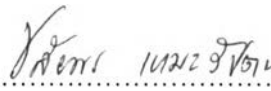

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

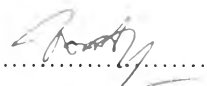

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชดา กีระนันท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม้หน่ายกิจ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ชลัยพร เหมะรัชตะ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ศจี จันทวิมล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล)

ศศิธร ทันศรี, พันตรีหญิง : พฤติกรรมการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสาร
วิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (CITATION
BEHAVIOR OF THAI GOVERNMENT PUBLICATIONS IN RESEARCH
PAPERS OF THE NATIONAL DEFENCE COLLEGE STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา
: รศ.ชลีย์พร เหมะรัชตะ, 248 หน้า. ISBN 974-332-787-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในด้าน ประ
เภท เนื้อหา อายุ และแหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่อ้างอิง และเพื่อศึกษาพฤติกรรมการ
การอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในการเขียนเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ในด้านเหตุผลในการนำ
มาอ้างอิง วิธีการค้น และแหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงในเอกสารวิจัยส่วน
บุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประจำปีการศึกษา 2539-2540 จำนวน
172 คน

ผลการวิจัยพบว่า เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่มีการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย จำนวน
172 เล่ม มีปริมาณการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยรวมทั้งสิ้น 2,196 รายการ ประเภทของ
สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือ รายงานการวิจัย (24.09%) เนื้อหาวิชา
ที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือหมวดสังคมศาสตร์ (61.90%) กลุ่มอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาล
ไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือกลุ่มอายุ 1 - 5 ปี (47.12%) และแหล่งผลิตสิ่งพิมพ์
รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงมากที่สุดคือหน่วยราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม (22.66%)
เหตุผลที่นักศึกษาส่วนใหญ่คำนึงถึงในการนำสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยมาอ้างอิงคือ เพื่อยืนยันว่า
ข้อมูลนั้นถูกต้อง (95.86%) วิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นักศึกษาส่วนใหญ่นำมาอ้างอิงคือ
วิธีการค้นจากบัตรรายการ (93.79%) และแหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นักศึกษาส่วน
ใหญ่นำมาอ้างอิงคือแหล่งสารนิเทศที่เป็นห้องสมุด (95.17%) โดยห้องสมุดที่นักศึกษาส่วน
ใหญ่ใช้คือห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (78.62%)

ภาควิชา.....บรรณารักษศาสตร์.....
สาขาวิชา.....บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....
ปีการศึกษา.....2542.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

3971811022: MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE
KEY WORD: CITATION BEHAVIOR / GOVERNMENT PUBLICATIONS / THE NATIONAL DEFENCE
COLLEGE
SASITHORN TANSRI, MAJ.: CITATION BEHAVIOR OF THAI GOVERNMENT
PUBLICATIONS IN RESEARCH PAPERS OF THE NATIONAL DEFENCE COLLEGE
STUDENTS. THESIS ADVISOR: ASSO. PROF. CHALAI PORN HEMARAJATA. 248 pp.
ISBN 974-332-787-8.

The purposes of this research are: to study the types, subjects, ages and publishers of Thai government publications cited in research papers of the 172 National Defence College students in academic year 1996-1997 and ; to study their bibliographic citation behavior in terms of the reasons of citing, searching methods and sources of the cited information.

Research results are summarized as follows : There are altogether 2,196 Thai government publications cited in 172 research papers. The types, subjects, ages of the Thai government publications mostly cited are : research paper (24.09%) ; social sciences (61.90%) ; and between 1-5 years (47.12%) respectively. The major publishers of Thai government publications are the agencies under the Ministry of Defence (22.66%). The majority of students gives the reason of citing is to confirm that their data is correct (95.86%) ; the searching method of citing is card catalog (93.79%) ; the information source of citing is the library (95.17%) and the library which the students mostly use is the National Defence College Library (78.62%).

ภาควิชา..... มรรณวารักษศาสตร์.....   ลายมือชื่อนิสิต..... พ.ศ. ๒๕๔๑   ๐๖๒   ๕๐๒
สาขาวิชา มรรณวารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ศาสตราจารย์ ดร. ชลชีพ อภิบาล
ปีการศึกษา   2542   ภาพหรือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ชลัษฏ์ เหมะรัชตะ ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำทางวิชาการ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องต่างๆ และอุปสรรคต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จถูกต้องอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นงลักษณ์ ไม่น่ายกิจ ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ศศิ จันทวิมล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิ-นิรันดร์กุล ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอขอบพระคุณ พันเอกวันชัย สุรพลพิเชษฐ์ พันเอกพงษา เอกบรรณสิงห์ และพันเอกอภิชาติ ชามาตย์ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลทางด้านการทหาร พันโทหญิง เพชร รักชาติ หัวหน้าแผนกห้องสมุด กองอำนวยการ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ที่กรุณาให้โอกาสและเวลาในการศึกษามาโดยตลอดจนจบหลักสูตรเป็นที่เรียบร้อย นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ร่วมรุ่นทุกคน ที่ให้กำลังใจและความช่วยเหลือ ตามข่าวคราวความคืบหน้าในการทำวิจัยในครั้งนี้มาโดยตลอด และวิทยานิพนธ์นี้จะสำเร็จไม่ได้เลย ถ้าไม่ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดีจาก นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 39 และนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 9 ทุกท่าน

บุคคลซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นพิเศษ คือ คุณพ่อ พลเอก วินัย ทันศรี และคุณแม่ นางสมจิต ทันศรี (ถึงแก่กรรมระหว่างที่ผู้วิจัยเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้) น้องชาย และน้องสาว ตลอดจน พันตรี อชมา ธรรมจักร ที่เป็นทั้งกำลังใจและส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษาแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้น จนถึงวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จ

พันตรีหญิง ศศิธร ทันศรี

ตุลาคม 2542

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมติฐาน.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2. ปรัชญาวรรณกรรม.....	8
2.1 สิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	8
2.1.1 ความหมายของสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	8
2.1.2 ประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาล.....	11
2.2 การอ้างถึง การวิเคราะห์การอ้างถึง และพฤติกรรมการอ้างถึง.....	13
2.2.1 การอ้างถึง.....	13
2.2.2 การวิเคราะห์การอ้างถึง.....	14
2.2.3 พฤติกรรมการอ้างถึง.....	16
2.3 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.....	18
2.3.1 หลักสูตรการศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.....	18
2.3.2 ห้องสมุดวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.....	26
2.3.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
2.3.3.1 งานวิจัยในประเทศไทย.....	30
2.3.3.2 งานวิจัยในต่างประเทศ.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	37
3.1 ประชากร.....	37
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
3.3 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4. การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์.....	52
<u>ตอนที่ 1</u> การอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในเอกสารวิจัยส่วนบุคคลของนักศึกษา-	
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.....	52
<u>ตอนที่ 2</u> พฤติกรรมการอ้างถึงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยในการเขียนเอกสารวิจัยส่วน	
บุคคลของนักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.....	88
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
5.1 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	106
5.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ.....	116
5.3 แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	118
5.4 ข้อจำกัดในการทำวิจัย.....	119
รายการอ้างอิง.....	120
ภาคผนวก.....	125
ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูล.....	126
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	129
ภาคผนวก ค รายชื่อสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	137
ภาคผนวก ง รายชื่อเอกสารวิจัยส่วนบุคคล.....	229
ภาคผนวก จ รายชื่อแหล่งสารนิเทศ.....	242
ประวัติผู้วิจัย.....	248

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. สิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิง.....	55
2. การอ้างอิงจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	57
3. การอ้างอิงจำแนกตามเนื้อหาของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	59
4. การอ้างอิงประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามเนื้อหา.....	64
5. การอ้างอิงเนื้อหาจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	69
6. การอ้างอิงจำแนกตามอายุของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	71
7. การอ้างอิงประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามอายุ.....	74
8. การอ้างอิงอายุจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	77
9. การอ้างอิงจำแนกตามแหล่งผลิตของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	79
10. การอ้างอิงประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามแหล่งผลิต.....	83
11. การอ้างอิงแหล่งผลิตจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทย.....	87
12. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทของสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ อ้างอิง.....	89
13. เหตุผลของการอ้างอิงสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยจำแนกตามประเภท.....	93
14. วิธีการค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่นำมาอ้างอิงจำแนกตามประเภท.....	97
15. แหล่งที่ใช้ค้นสิ่งพิมพ์รัฐบาลไทยที่ได้รับการอ้างอิงจำแนกตามประเภท.....	104